

SISTEMUL DE PROTECȚIE DIN ROMÂNIA

Modificarea și completarea Legii nr.273/2004
privind procedura adopției

Raport iunie 2019

Cuvânt înainte

Ne-am obișnuit să spunem că tinerii și copiii sunt viitorul, că ei sunt generațiile care vor ajuta la dezvoltarea acestei țări. Dar undeva în viitor, nu în prezent. În prezent, agenda publică este aglomerată de subiecte pentru „oameni mari”. Și totuși, ne așteptăm ca undeva, în viitor, acești copii și tineri să preia frâiele și să ne ofere chiar și nouă o viață mai bună.

Peste 52 000 de copii în sistemul de protecție. Adesea m-am întrebat cum rămâne cu viitorul lor? Și, mai ales, ce facem noi, în prezent, pentru copilăria lor?

Mi-am pus mandatul de parlamentar sub semnul Egalității de Șanse. Pe parcurs am înțeles că nu putem vorbi despre acest principiu, cât timp România lasă în spate mii de persoane anual. De asemenea, am înțeles că viața acestor copii depinde de trei lucruri extrem de importante - colaborare instituțională, responsabilitate individuală pentru fiecare persoană implicată în acest proces și largirea paletelor de soluții, chiar dacă acest lucru înseamnă să trecem peste frici personale, prejudecăți și mituri cu care ne-am obișnuit.

Nu toți acești copii sunt adoptabili și nu toți acești copii trebuie să fie adoptați. Pentru mulți dintre ei soluția este să fie reintegrați în familia biologică sau în familia biologică extinsă. Însă copiii pentru care aceste două lucruri nu sunt posibile, TOȚI trebuie să fie adoptați și să trăiască într-o familie. De noi depinde ca ei să își exercite acest drept.

Prin acest raport mi-am propus să avem o viziune unitară a sistemului, de la care să pornim pentru a înțelege în deplinătate toate soluțiile pe care le avem la îndemână. Înainte să îl parcurgeți, vă invit, așa cum am făcut-o cu toți partenerii cu care am discutat, să înțelegem împreună următoarele principii:

Prioritatea 0 este ca fiecare copil să trăiască în familia biologică. Soluțiile din sistemul de protecție, inclusiv adopția, trebuie să vină abia după ce am epuizat toate soluțiile pentru ca acel copil să fie crescut de familia biologică, de la sprijin financiar la consiliere psihologică.

O familie pentru copil, nu un copil pentru o familie. În procesul de potrivire, deși familia bifează anumite criterii, scopul final nu este să căutăm un copil potrivit pentru acea familie, ci o familie potrivită pentru acel copil, o familie care îi poate asigura un mediu prielnic de creștere.

Adopția este o alegere personală, nu poate fi forțată. Dacă ne dorim ca acești copii să aibă șanse reale la o familie, trebuie să înțelegem că adopția este o alegere personală. Avem nevoie de campanii de conștientizare, dar acest lucru nu înseamnă că vor avea ca rezultat o relație de 1 la 1 pentru persoanele care vor să adopte și copiii declarați adoptabili.

Copiii români trebuie adoptați cu prioritate în România. Obiectivul principal este de a oferi fiecărui copil șansa la o familie în țara sa. Însă, pentru acei copii care, an de an, rămân în sistem fără șansă la adopție în România, este mult mai important, benefic și uman să aibă o familie, indiferent de cetățenia părinților adoptivi.

Extinderea adopțiilor internaționale nu este paliativul care va reface tot sistemul, ci este o șansă în plus pentru cazurile în care adopția națională a eșuat, în repetate rânduri. Adopția internațională nu exclude componenta de prevenire, rezolvarea hibelor sistemului, sau faptul că trebuie, ca țară, să construim instrumentele de susținere a părinților biologici pentru a-și putea crește copiii (servicii medicale, școli adaptate, cultură instituțională nediscriminatorie etc), ci reprezintă o șansă în plus pentru copiii care astăzi nu mai pot aștepta ca noi, cei mari, să facem ce este normal și de datoria noastră să facem.

Cred cu tărie că putem schimba viața acestor copii. Dar pentru a nu mai avea generații de sacrificiu, este necesar să privim cu sinceritate toate soluțiile pe care le avem la îndemână, să le îmbunătățim și să avem curajul să identificăm unele noi. Și să nu uităm că nu vorbim doar de cifre îngrijorătoare, ci vorbim despre viețile unor copii, care trăiesc, iubesc, respiră în prezent, chiar dacă uneori par invizibili.

Oana Bîzgan

Cuprins

Cuvânt înainte	2
Prezentare generală a conținutului raportului	4
Capitolul I - Status quo-ul sistemului de protecție din România	6
Cum ajung copiii în sistemul de protecție din România?	6
Ce se întâmplă cu acești după ce intră în sistemul de protecție?	7
Capitolul II - Măsuri propuse pentru fiecare copil din sistemul de protecție	8
Soluții administrative și de implementare	8
Capitolul III - Procesul de adopție din România - date actuale, soluții	12
Soluții legislative	14
Creșterea numărului de familii care doresc și aleg să adopte	14
Creșterea numărului copiilor declarați adoptabili cât mai devreme posibil; crearea de șanse în plus pentru ca toți copiii din sistem să poată trăi într-o familie.....	15
Declaraarea adoptabilității	16
Capitolul IV - Ce presupune extinderea adopțiilor internaționale	18
Ce înseamnă copil cu profil greu adoptabil	18
Contextul legislativ actual	19
Cum ar putea funcționa acest sistem?	19
Procedura de monitorizare post-adopție	21
Capitolul V - Convenția de la Haga - exemple bună practică alte țări	22
Procedură adopție internațională alte țări	26

Prezentare generală a conținutului raportului

Sistemul de protecție al statului este un mecanism prin care copiii care nu pot crește în familiile biologice sunt luați în grija statului, care are misiunea de a-i îngriji și proteja pe minori până când aceștia vor putea fi reintegrați în familie sau până în momentul în care vor fi adoptați. Statul, prin organismele care îl reprezintă, are datoria de a oferi sprijin și consiliere atât copiilor, cât și părinților, astfel încât interesul superior al copilului să fie atins.

La nivel instituțional, sistemul de protecție este reprezentat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție - autoritatea centrală, în a cărei subordine se află Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din fiecare județ, respectiv din cele șase sectoare ale Bucureștiului.

Din punct de vedere legal, actele normative principale care reglementează sistemul de protecție sunt Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției.

În luna decembrie a anului trecut, în sistemul de protecție erau înregistrați peste 52 000 de mii de copii. Fiecare dintre aceștia are dreptul la o familie care să le ofere grija și atenția necesare pentru o dezvoltare armonioasă. Sistemul de protecție ar trebui să fie doar o etapă prin care copilul care, din diverse motive, nu poate crește în familia biologică trece până la rezolvarea problemelor din familia biologică sau la identificarea unei familii adoptive.

Până la atingerea obiectivului ca fiecare copil să crească într-o familie, opțiunile de protecție pentru copiii din sistem sunt următoarele: plasarea la asistenți maternali sau în familii de plasament, instituționalizarea în centre de tip familial (case sau apartamente) sau în centre de tip rezidențial. Deciziile referitoare la tipul de protecție, precum și toate celelalte decizii legate de copii sunt luate de un manager de caz, care cunoaște cel mai bine situația respectivului copil și are întotdeauna în vedere interesul superior al minorului.

În ceea ce privește adopția, doar o mică parte dintre copiii din sistem sunt adoptabili (aproximativ 3000 în 2017). Chiar și așa, nu toți acești copii sunt adoptați, unii dintre ei așteptând chiar și ani de zile până să ajungă într-o familie. În aceste condiții, este necesar ca autoritățile statului să lucreze împreună, astfel încât atât numărul copiilor declarați adoptabili, cât și numărul familiilor adoptatoare să crească.

În acest sens, Guvernul a depus un proiect legislativ de modificare a legii adopțiilor, care prevede, printre altele, eficientizarea procesului de adopție și stimularea adopției copiilor cu profil greu-adoptabil. Proiectul Guvernului a fost supus dezbaterii în Parlament, unde au fost depuse o serie de amendamente. Modificările propuse și adoptate de Senat au legătură cu posibilitatea modificării atestatului de adoptator pe perioada de valabilitate a acestuia, posibilitatea ca părinții să consimtă la adopție în momentul părăsirii copilului și extindere posibilității de a fi adoptați și pentru copiii cu vârste de peste 14 ani. La Camera Deputaților, principalele modificări aduse au legătură cu schimbarea modului de calcul al indemnizației primite de adoptatori și cu accesarea acestei indemnizații, precum și a concediului acordat adoptatorilor.

Tot la Camera Deputaților am depus și un amendament care privește extinderea adopțiilor internaționale, ca o șansă suplimentară pentru copiii cu profil greu adoptabil pentru care nu a fost găsită o familie care să îi îngrijească, în ciuda unor încercări repetate, doar pentru țările semnatare ale Convenției de la Haga. Adopția internațională ar urma să se supună unui proces strict și transparent, în care ar fi implicate exclusiv agenții naționale de protecție din statele partenere. Întregul proces ar fi strict monitorizat de ambele agenții, iar monitorizarea ar urma să aibă loc și după încheierea procesului de adopție. Acest model a fost implementat cu succes în alte state dezvoltate din Europa și din afara ei, iar cele mai bune modele sunt reprezentate de SUA, care are adopțiile internaționale sunt deschise și doar în 2017 a încuviințat 83 de adopții de copii americani către cetățeni străini din alte state semnatare ale Convenției de la Haga, și de Bulgaria, unde adopția internațională este un succes de mai mult de 11 ani. Dovadă stau cazurile multor copii bulgari care nu au putut fi adoptați intern din cauza unor dizabilități, de exemplu, dar care au fost adoptați în străinătate și acum duc o viață fericită alături de familiile din care fac parte.

Toate aceste demersuri sunt de natură să aducă un plus sistemului de protecție din România. Ne-am asumat, ca țară, închiderea tuturor centrelor mari, de tip rezidențial, până în 2020. Acest lucru trebuie să aibă loc, iar copiii din sistemul de protecție nu trebuie să mai fie privați de dragostea de care au nevoie pentru a se dezvolta armonios.

Capitolul I - Status quo-ul sistemului de protecție din România

Sistemul de protecție al statului este un mecanism prin care copiii care nu pot crește în familiile biologice sunt luați în grija statului, care are misiunea de a-i îngriji și proteja pe minori până când aceștia vor putea fi reintegrați în familie sau până în momentul în care vor fi adoptați. Statul, prin organismele care îl reprezintă, are datoria de a oferi sprijin și consiliere atât copiilor, cât și părinților, astfel încât interesul superior al copilului să fie atins.

La nivel instituțional, sistemul de protecție este reprezentat de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție - autoritatea centrală, în a cărei subordine se află Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului din fiecare județ, respectiv din cele șase sectoare ale Bucureștiului.

Din punct de vedere legal, actele normative principale care reglementează sistemul de protecție sunt Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului și Legea nr. 273/2004 privind procedura adopției.

Cum ajung copiii în sistemul de protecție din România?

Situațiile care duc la integrarea copiilor în sistemele de protecție sunt diverse, fiecare caz fiind unic în felul său. Există însă anumite situații menționate în legislația amintită mai sus, după cum urmează:

- copii cu părinți decedați, necunoscuți, decăzuți din drepturile părintești sau cărora li s-a interzis exercitarea acestor drepturi sau copiii ai căror părinți au fost declarați judecătorește morți sau dispăruți și nu s-a putut institui tutela
- copiii care nu pot fi lăsați în grija părinților, din motive neimputabile acestora
- copiii abuzați sau neglijați
- copiii părăsiți sau găsiți în unitățile sanitare
- copiii care au săvârșit fapte penale și care nu răspund legal.

În toate aceste cazuri, principiul care primează în decizia autorităților de a include copiii în sistemul de protecție al statului este acela de a respecta interesul superior al minorului. Acolo unde acest lucru este posibil, părinții pot păstra legătura cu copiii, astfel încât aceștia din urmă să aibă parte de conexiunile emoționale de care au nevoie pentru o dezvoltare armonioasă.

Din raportările ANPDCA, la sfârșitul lunii decembrie 2018, în sistemul de protecției existau 52 783 de copii, dintre care 17 096 în servicii de tip rezidențial, iar ceilalți 35 687 în servicii de tip familial. Din aceeași sursă reiese că numărul angajaților din cadrul DGASPC-urilor județene și de la nivelul municipiului București, este de 32 297 de persoane, dintre care 34,79% asistenți maternali profesioniști, 38,80% angajați în serviciile de tip rezidențial, 12,24% angajați în servicii de îngrijire de zi și 14,12% sunt angajați din sistemul propriu al DGASPC-urilor.

52783 copii aflați în sistemul de protecție din România*

*ANPDCA, decembrie 2018

17096 servicii de tip rezidențial

35687 servicii de tip familial

3496 servicii private

13600 servicii publice

17835 asistenți maternali

13133 familii extinse

4719 alte persoane/familii

Pentru fiecare dintre acești copii, România are o singură misiune: identificarea unui context prielnic de dezvoltare potrivit unui copil, unui tânăr. Acest lucru înseamnă fie reintegrarea în familia biologică/familia extinsă, fie identificarea unei alte familii care să se ocupe de creșterea și îngrijirea copilului.

Ce se întâmplă cu aceștia după ce intră în sistemul de protecție?

După ce este inclus în sistemul de protecție, fiecărui copil îi este atribuit un manager de caz. Acesta cunoaște toate detaliile cazului respectiv și are misiunea de a lua cele mai bune decizii și acțiuni pentru respectivul minor.

În ceea ce privește formele de plasament (măsură tranzitorie), acestea sunt numeroase. La nivel general, ele sunt împărțite în servicii de tip familial sau servicii de tip rezidențial. Serviciile de tip familial presupun că acești copii fie sunt integrați și găzduiți de familia biologică extinsă, fie sunt plasați la asistenți maternali profesioniști, fie la alte familii de plasament.

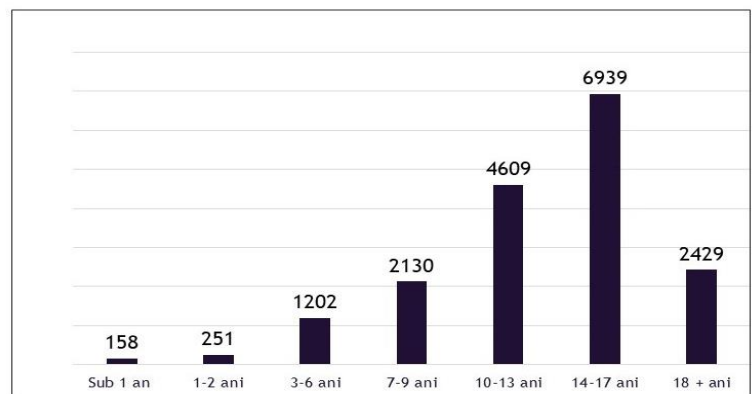
Cea de-a doua categorie de servicii este cea de tip rezidențial, care este împărțită, la rândul ei, în case sau apartamente de tip familial și în centre rezidențiale.

Apartamentele familiale pot găzdui un număr limitat de copii, care au posibilitatea de a trăi ca într-o familie, unde au atribuții ce le-ar reveni și dacă ar fi integrați în familie și, astfel, sunt pregătiți pentru viața de adult.

Centrele rezidențiale, modulate sau clasice, cuprind un număr foarte mare de copii - de multe ori se ajunge la câteva zeci de copii aflați în acest tip de centre în același timp.

Asta înseamnă că ei nu doar că nu se pot bucura de viața de familie și nu pot căpăta deprinderi de viață independentă, dar lipsa atenției și a dragostei de care au nevoie le poate afecta starea de sănătate și dezvoltarea, atât din punct de vedere fizic, cât și psihic.

Copii aflați în servicii de tip rezidențial (ani împliniți)
*Sursa: A. N. P. D. C. A., 30 iunie 2018.

România și-a asumat închiderea tuturor centrelor de tip rezidențial până în 2020.

Capitolul II - Măsurile propuse pentru fiecare copil din sistemul de protecție

Obiectiv: o familie pentru fiecare copil din România

Soluții administrative și de implementare

Finalitatea dorită în cazul fiecărui dintre copiii din sistem este integrarea/reintegrarea în familie, fie că este familia biologică, sau că vorbim despre familii substitutive, familii de plasament sau familii adoptive.

Pentru fiecare dintre copiii aflați în sistemul de protecție, există, în momentul de față, mai multe variante posibile pentru a avea o familie. În funcție de aceste situații, am propus soluții, după cum urmează:

Copiii care sunt integrați sau unde reintegrarea/integrarea în familia extinsă este posibilă:

- Servicii de prevenție - pentru a reduce riscul ca minorul să fie abandonat
- Sprijin și consiliere, atât pentru părinți/rude, cât și pentru copii
- Sprijin financiar - pentru a putea fi acoperite nevoile copilului
- Vizite sau timp limitat petrecut acasă - pentru ca minorul să se obișnuiască treptat cu noul mediu în care urmează să fie integrat și pentru a se păstra legăturile cu familia.

Copiii adoptabili sau care pot fi declarați adoptabili:

- Eficientizarea procedurii de adopție, astfel încât durata întregului proces să se reducă. În prezent, delararea adoptabilității durează aproximativ 2 ani. În acest timp, familia biologică este consiliată și consultată de mai multe ori, pentru renunțarea la drepturile asupra copilului. Familia are posibilitatea de a spune NU în orice moment al acestui proces, iar în anumite condiții, chiar și după declararea adoptabilității.
- Lege unitară, aplicabilă la fel de către toate DGASPC-urile din țară
- Responsabilizarea managerilor de caz, pentru a evita întârzierea declarării adoptabilității - sancțiuni pe persoană fizică (stipulate în proiectul de lege al Guvernului)
- Creșterea perioadei de valabilitate a atestatului de adoptator de la 2 ani, cât este în prezent, la 3/5 ani, cu posibilitatea de prelungire, în cazul în care pe parcursul celor trei ani de valabilitate se solicită o adopție suplimentară.
- Eliminarea necesității consultării rudelor de până la gradul al patrulea, pentru stabilirea adopției ca finalitate a planului individualizat de protecție. Rudele sunt deja consultate la stabilirea plasamentului copilului/intrarea copilului în sistem, când au posibilitatea să solicite să se ocupe de creșterea și îngrijirea minorului.

- Copiii mai mici de 7 ani aflați în această situație nu pot fi instituționalizați decât în servicii de tip familial, conform unei modificări pe care am propus-o și care a fost adoptată recent- <https://oanabizgan.com/adoptat-de-parlament-varsta-minima-la-care-copiii-din-sistemul-de-protectie-sunt-trimisi-in-servicii-de-tip-rezidential-creste-de-la-3-la-7-ani/>
- După declararea adoptabilității copilul este inclus pe lista de adopție, fiind vizibil pentru persoanele care doresc să adopte, iar managerul de caz caută o familie potrivită pentru copil. Această situație va dura timp de 9 luni, după care, dacă copilul nu intră în procedura de adopție, acesta va fi vizibil pe lista copiilor greu-adoptabili.
- Perioada minimă teoretică calculată pe care o petrec acești copii în sistem, până să ajungă la familie este de 2 ani și 9 luni. În realitate, un studiu realizat de Banca Mondială împreună cu Unicef și Guvernul României arată că timpul pe care copii îl petrec în sistemul de protecție este 7 ani și jumătate.
- Posibilitatea ca, pe durata de valabilitate a atestatului, adoptatorul să poată opta pentru modificarea acestuia (criteriile de potrivire inițială, includerea soțului/soției pe atestat, actualizarea informațiilor în urma raportului final de evaluare), de maximum două ori.
- Consimțământul la adopție din partea părinților biologici, cu vârsta de peste 18 ani - aceștia consimt la renunțarea drepturilor asupra copilului și la adopție, în maximum 60 de zile de la părăsirea copilului. În acest caz, adopția ca finalitate a planului individualizat de protecție va fi stabilită în termen de 45 de zile de la exprimarea consimțământului de către părinții biologici.
- Stabilirea adopției ca finalitate a planului individualizat de protecție inclusiv pentru copiii de peste 14 ani, acordându-le acestora o șansă la familie egală cu a tuturor celorlalți copii aflați în grija statului.
- Revenirea asupra consimțământului la adopție - până în momentul rămânerii definitive a hotărârii de deschidere a procedurii de adopție, părinții biologici pot interveni în orice moment asupra consimțământului la adopție. Ulterior acestei hotărâri, revenirea asupra consimțământului se poate face doar în cazuri excepționale și numai în prezența unor dovezi clare, care să justifice schimbarea situației inițiale.
- Modificarea cuantumului indemnizației pe care o primesc adoptatorii pentru copiii adoptați. Aceasta ar urma să se calculeze cu aceeași metodă de calcul cu care se stabilește cuantumul indemnizației pentru creșterea și îngrijirea copilului. De asemenea, atât indemnizația, cât și concediul, pot fi solicitate de către persoana îndreptățită printr-o cerere, la care se anexează documentul care atestă mutarea copilului la adoptator/familia adoptatoare, certificatul de grefă în baza căruia se execută hotărârea judecătorească de încredințare în vederea adopției sau, după caz, de încuviințare a adopției și dovada intrării în concediu sau a suspendării activității. (*amendament propus în Camera Deputaților*)
- Desemnarea aceluiași manager de caz în cazul fraților din sistemul de protecție specială, care se află în raza administrativ- teritorială a aceleiași Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (*amendament propus în Camera Deputaților*)
- Menținerea secretă a identității ori a altor informații referitoare la persoana sau familia adoptatoare, pentru a fi evitate, astfel, situațiile în care părintele sau reprezentantul legal ar pretinde pentru sine sau pentru altul, bani ori alte foloase materiale în scopul adopției copilului. (*amendament propus în Camera Deputaților*)

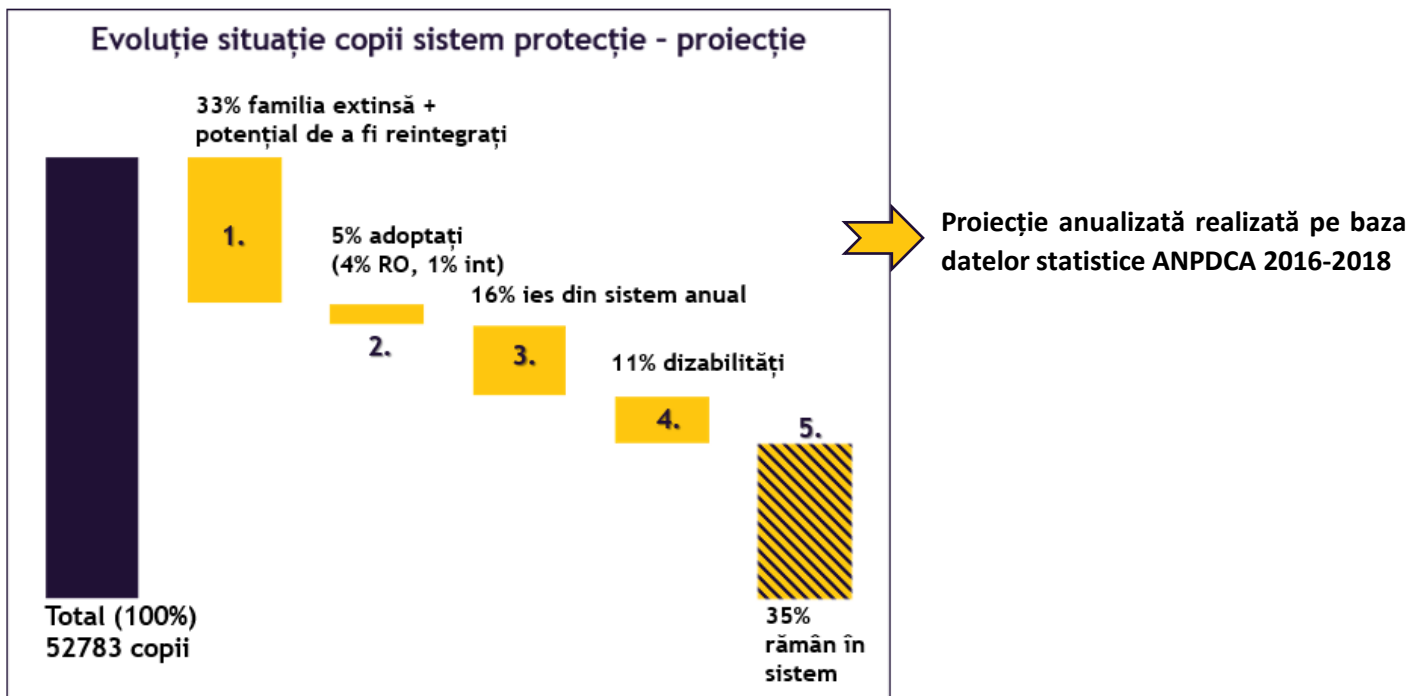
Copiii greu-adoptabili sau cu potențial de a deveni greu-adoptabili:

- Ajutoare financiare care să încurajeze persoanele adoptatoare să își îndrepte atenția și spre copiii care au mai puține șanse de a fi adoptați - de exemplu cei cu vârste mai mari de 3 ani, cu diverse grade de handicap sau grupe de frați care nu pot fi adoptați decât împreună.
- Creșterea șanselor de a fi adoptați pentru copiii greu-adoptabili din România, prin extinderea adopțiilor internaționale doar pentru această categorie (1%-3% din copiii din sistem)

- Copiii greu-adoptabili sunt cei în cazul cărora timp de 9 luni de la declararea adoptabilității nu s-a deschis procesul de adopție, copii cu anumite dizabilități fizice sau psihice, copii cu vârste ridicate, care au trăsături specifice unor alte etnii sau copii care pot fi adoptați doar împreună cu frații.

Copiii care nu pot fi integrați în familii și pentru care nici adopția nu este o opțiune (în special copiii cu vârste mai mari - chiar și peste 18 ani, care se află în centrele rezidențiale)

- Servicii sociale care să îi susțină să dobândească deprinderi de viață independentă
- Consiliere și monitorizare
- Sprijin pentru studii și identificarea unui loc de muncă
- Sprijin pentru accesarea unor programe guvernamentale - precum Prima Casă sau oferirea unor alte indemnizații.

1. Prevenție și reintegrare familie biologică /extinsă

- # Programe guvernamentale prin care familiile care sunt în risc de a abandona un copil să primească sprijin financiar
- # Programe guvernamentale pentru sprijinirea educației copiilor
- # Consiliere și monitorizare evoluție copil
- # Posibilitatea de a petrece anumite perioade din an în centre (ex: iarna, lipsa căldurii și alte lipsuri financiare duc la abandon)
- # Educație pentru sănătate în mediul rural și urban

2. Încurajarea adopțiilor

- # Îmbunătățirea procesului de adopție națională + suport financiar pentru adopții în România
- # Realizarea de campanii de informare și sensibilizare a familiilor din România care ar dori să adopte cât și de conștientizare a populației asupra acestor copii
- # Extinderea adopțiilor internaționale pentru copiii greu-adoptabili, pentru care, în România, nu s-a identificat o familie

3. Sprijin pentru continuarea unei vieți independente

- # Monitorizare și consiliere timpurie
- # Sprijin pentru continuarea studiilor
- # Integrarea pe piața muncii
- # Sprijin pentru „Prima casă”/ „Prima cameră”

4. Sprijin pentru copiii cu dizabilități

- # Declararea copiilor cu handicap grav și accentuat drept copii greu-adoptabili
- # Suport financiar pentru familiile care vor să adopte copii cu dizabilități
- # Dezvoltarea serviciilor specializate de tip familial pentru copiii cu dizabilități sau nevoi speciale

5. Soluții pentru copiii care raman în sistem de la un an la altul

- # Desființarea centrelor mari rezidențiale (România s-a angajat să realizeze acest lucru până în 2020)
- # Investiții în soluțiile de tip familial (asistenți maternali profesioniști, case de tip familial)
- # Programe coerente și aplicate sistematic și unitar în toată țara în dobândirea abilităților de viață independentă
- # Crearea de centre de expertiză și terapie pentru copiii abuzați, traumatizați și cei cu probleme grave de tulburări comportamentale

Capitolul III - Procesul de adopție din România - date actuale, soluții

De la abandon, la posibilitatea de a crește într-o familie

0-7 ani

Asistent maternal, familie de plasament, familie extinsă.

7 + ani

După vârsta de 7 ani, copilul poate ajunge în centre rezidențiale.

Managerul de caz lucrează cu părinții biologici și cu familia extinsă, pentru a încerca reintegrarea copilului în familie: vizite, consiliere și monitorizare, timp limitat acasă.

1 an

Dacă nu s-a reușit integrarea în familia biologică, managerul de caz deschide procedura de aprobare a adopției.

Managerul de caz consiliază părinții biologici și familia extinsă privind procesul de adopție. DGASPC-ul trimite la tribunal dosarul copilului pentru declararea adoptabilității.

La tribunal părinții biologici încă au posibilitatea să spună NU. Procesul de declarare a adoptabilității poate dura până la un an. Dacă se declară adoptabilitatea, copilul intră pe lista națională de adopții.

1 an

Pentru primele 9 luni, copilul este vizibil pentru familiile din aria lui geografică (județ sau sector).

Managerul de caz se uită pe profilul copilului și familiilor - trimite propuneri. În funcție de criteriile de potrivire, aria se poate extinde.

9 luni

Dacă propunerile nu au avut succes, copilul devine vizibil pe lista de copii greu adoptabili - familiile de români pot solicita consultarea listei greu adoptabili, dispare criteriul geografic.

7,5 ani // 65% din viață

Atât petrece un copil în sistem, în medie, conform studiului realizat de Banca Mondială, UNICEF și Guvernul României în 2016.

Copilul poate petrece până la 2 ani și 9 luni fără să se găsească o familie -> listă greu-adoptabili.

Adopția este soluția la care statul apelează când familia nu dorește să dezvolte legături cu copilul sau când acest lucru nu este posibil. În acest caz, sunt începute demersurile pentru declanșarea procedurii de adopție și găsirea unei familii pentru copil, în cel mai scurt timp. Durata minimă în care se finalizează adopția în acest moment este de aproximativ 2 ani, timp în care familia copilului (inclusiv familia biologică extinsă, până la rudele de gradul al IV-lea) este contactată pentru a-și da consimțământul pentru deschiderea adopției. Un studiu al UNICEF, realizat cu sprijinul Băncii Mondiale și al Guvernului României arată că durata medie pe care o petrece un copil în sistemul de protecție este de 7 ani și jumătate.

Începând cu 2016, în fiecare an intră peste 10.000 de copii noi în sistemul de protecție din România. Motivele sunt multiple, de la nivelul grav de sărăcie în care trăiesc familiile biologice, până la lipsa educației în general sau a educației pentru sănătate. Dincolo de aceste cifre îngrijorătoare, este un semn clar că această situație nu este sustenabilă și necesită acțiuni concrete, reale și bine implementate, aplicate fără întârziere.

În acest context, Guvernul a decis anul trecut modificarea legii adopțiilor, astfel încât procedura de adopție să fie mai puțin complicată, fără însă a neglija importanța tuturor pașilor și fără a neglija interesul

superior al copilului. Proiectul de lege se află încă în dezbateri la Camera Deputaților. Acesta a trecut de Senat, iar modificările propuse până acum și adoptate sunt binevenite și au ca scop facilitarea și încurajarea procesului de adopție.

La finalul anului 2017, aveam 3257 de copii declarați adoptabili, din care 2362 erau declarați greu adoptabili și doar 2652 de familii cu atestat de familie adoptatoare. Deci în momentul de față nu există nici măcar o relație de 1 la 1 între copiii adoptabili și familiile care doresc să adopte. În plus, 85,5% din familii doresc să adopte copii mai mici de 7 ani (79% doresc copii mai mici de 3 ani), iar în centrele rezidențiale doar 9,7% dintre copii au vârsta sub 7 ani. Concluzia este că avem o situație în care procesul de potrivire, indiferent cât de bine ar putea fi realizat, nu poate compensa pentru aceste diferențe și deci, este nevoie să acționăm pentru a găsi o familie și pentru acești copii.

Profilul statistic al familiilor adoptatoare din RO

Adoptă copii < 7 ani	> 7 ani
85,5%	14,5%

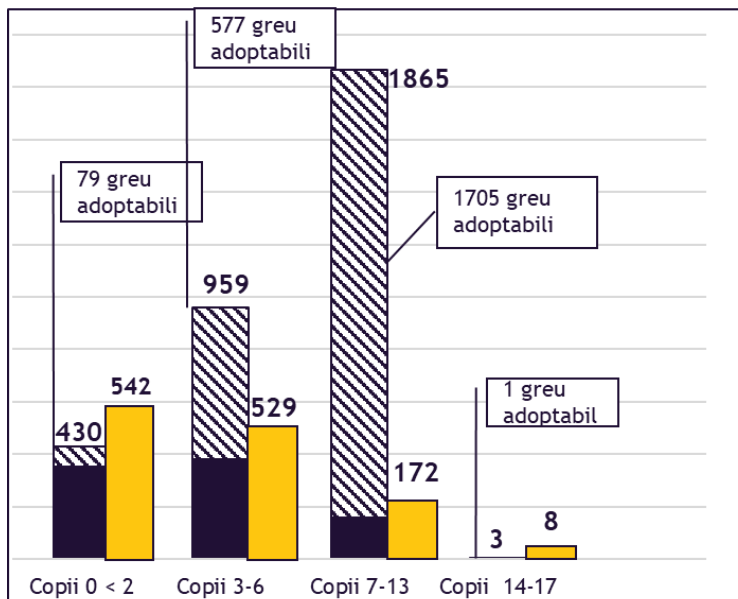
2652 persoane cu atestat adopție națională

Profilul statistic al copiilor din centrele din RO

< 7 ani	> 7 ani
9,7%	90,3%

Deschiderea listei de copii greu adoptabili și către persoanele care nu au rezidență în România ar însemna șanse în plus pentru copiii pentru care s-a încercat, în mod repetat, identificarea unei familii potrivite din România.

Declarati adoptabili, profil normal, 2017

Declarati greu adoptabili, 2017

Adoptati in 2017

Statistic: doar 10% din cei adoptati national sunt copii cu profil greu-adoptabil.

Cifre la final de 2017 utilizate în scop de relevanță trend adopție națională

Solutii legislative

Creșterea numărului de familii care doresc și aleg să adopte

- # Ajutoare financiare care să încurajeze persoanele adoptatoare să își îndrepte atenția și spre copiii care au mai puține șanse de a fi adoptați - de exemplu cei cu vârste mai mari de 3 ani, cu diverse grade de handicap sau grupe de frați care nu pot fi adoptați decât împreună (Guvernul României)
- # Creșterea perioadei de valabilitate a atestatului de adoptator de la 2 ani, cât este în prezent, la 3/5 ani, cu posibilitatea de prelungire, în cazul în care pe parcursul celor trei ani de valabilitate se solicită o adopție suplimentară. De asemenea, valabilitatea atestatului se poate extinde și dacă a fost introdusă pe rolul judecătoreiei încuviințarea adopției copilului aflat în plasament de cel puțin 6 luni (Guvernul României)
- # Eliminarea necesității consultării rudelor de până la gradul al patrulea, pentru stabilirea adopției ca finalitate a planului individualizat de protecție (Guvernul României)
- # Posibilitatea ca, pe durata de valabilitate a atestatului, adoptatorul să poată opta pentru modificarea acestuia (criteriile de potrivire inițială, includerea soțului/soției pe atestat, actualizarea informațiilor în urma raportului final de evaluare), de maximum două ori (Amendament propus de deputatele Oana Bîzgan și Roxana Mînzatu și votat de Senatul României)
- # Modificarea cuantumului indemnizației pe care o primesc adoptatorii pentru copiii adoptați. Aceasta ar urma să se calculeze cu aceeași metodă de calcul cu care se stabilește cuantumul indemnizației pentru creșterea și îngrijirea copilului. De asemenea, atât indemnizația, cât și concediul, pot fi solicitate de către persoana îndreptățită printr-o cerere, la care se anexează documentul care atestă mutarea copilului la adoptator/familia adoptatoare, certificatul de grefă în baza căruia se execută hotărârea judecătorească de încredințare în vederea adopției sau, după caz, de încuviințare a adopției și dovada intrării în concediu sau a suspendării activității (Amendament propus de deputatele Oana Bîzgan și Roxana Mînzatu în dezbateri în Camera Deputaților)
- # Menținerea secretă a identității ori a altor informații referitoare la persoana sau familia adoptatoare, pentru a fi evitate, astfel, situațiile în care părintele sau reprezentantul legal ar pretinde pentru sine sau pentru altul, bani ori alte foloase materiale în scopul adopției copilului (Amendament propus de deputatele Oana Bîzgan și Roxana Mînzatu în dezbateri în Camera Deputaților)

Creșterea numărului copiilor declarați adoptabili cât mai devreme posibil; crearea de șanse în plus pentru ca toți copiii din sistem să poată trăi într-o familie

- # Adăugarea unui punct suplimentar, la Art. 28 - consimțământul la adopție din partea părinților biologici, cu vârsta de peste 18 ani. Aceștia consimt la renunțarea drepturilor asupra copilului și la adopție, în maximum 60 de zile de la părăsirea copilului. În acest caz, adopția ca finalitate a planului individualizat de protecție va fi stabilită în termen de 45 de zile de la exprimarea consimțământului de către părinții biologici (Amendament propus de deputatele Oana Bîzgan și Roxana Mînzatu și votat de Senatul României) Eliminarea aliniatului (2) al articolului 29. Această modificare permite stabilirea adopției ca finalitate a planului individualizat de protecție inclusiv pentru copiii de peste 14 ani, acordându-le acestora o șansă la familie egală cu a tuturor celorlalți copii aflați în grija statului (Amendament propus de deputatele Oana Bîzgan și Roxana Mînzatu și votat de Senatul României)
- # Revenirea asupra consimțământului la adopție. Până în momentul rămânerii definitive a hotărârii de deschidere a procedurii de adopție, părinții biologici pot interveni în orice moment asupra consimțământului la adopție. Ulterior acestei hotărâri, revenirea asupra consimțământului se poate face doar în cazuri excepționale și numai în prezența unor dovezi clare, care să justifice schimbarea situației inițiale (Amendament propus de deputatele Oana Bîzgan și Roxana Mînzatu și votat de Senatul României)
- # Desemnarea aceluiași manager de caz în cazul fraților din sistemul de protecție specială, care se află în raza administrativ- teritorială a aceleiași Direcții Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului (Amendament propus de deputatele Oana Bîzgan și Roxana Mînzatu în dezbateri în Camera Deputaților)
- # Extinderea adopțiilor internaționale pentru copiii declarați greu adoptabili, pentru care adopția națională a eșuat, în repetate rânduri, doar către cetățeni din statele care au ratificat Convenția de la Haga (Amendament propus de deputata Oana Bîzgan în dezbateri în Camera Deputaților)

Declaraarea adoptabilității

Una dintre modificările pozitive aduse în cursul anului 2016 la Legea 273/2004 este prevederea ca planul de intervenție să aibă finalitate adopția, dacă, după instituirea măsurii de protecție specială:

- a trecut un an și părinții biologici ai copilului, în grija cărora acesta nu a putut fi lăsat din motive neimputabile părinților, precum și rudele până la gradul al patrulea ale acestuia, care au putut fi găsite, nu realizează niciun demers pentru reintegrarea sau integrarea copilului în familie;
- au trecut 6 luni și părinții firești ai copilului și rudele până la gradul al patrulea ale acestuia nu au fost găsite sau au fost identificate dar nu doresc să se ocupe de creșterea copilului / nu colaborează cu autoritățile în vederea realizării demersurilor pentru reintegrarea sau integrarea copilului în familie.

Acest lucru ar fi trebuit să crească gradul de declarare a adoptabilității însă, la mai bine de un an de la adoptarea legii și a normelor de aplicare, numărul copiilor declarați adoptabili rămâne sub 6%. Potrivit datelor existente în Registrul Național pentru Adopții (R.N.A.) la data de 31.03.2017, 3.273 copii aveau statutul juridic de copii adoptabili din care:

	SEX		GRUPA DE VÂRSTĂ			
	F	M	0 - 2 ani	3 - 6 ani	7 - 13 ani	14 - 17 ani
NUMĂRUL COPIILOR ADOPTABILI 3.273	1.546 47%	1.727 53%	505	981	1.787	0

DIN CARE:

NUMĂR DE COPII GREU ADOPTABILI

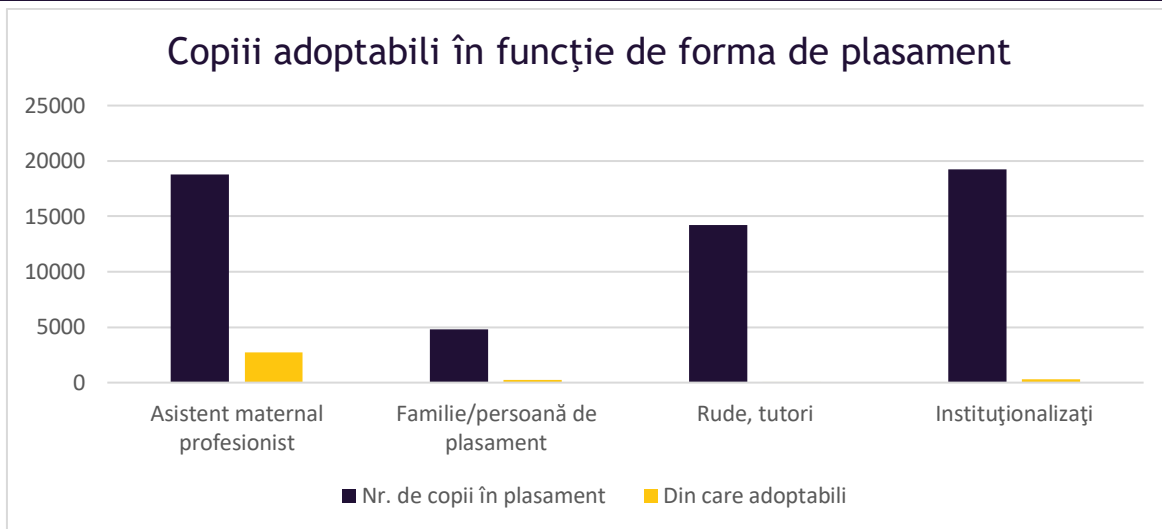
1.814

DIN CARE:

NUMĂR DE COPII ADOPTABILI ȘI PE PROCEDURA ADOPTĂRII INTERNAȚIONALE

1.629

La o analiză mai atentă, se observă o pondere mai mare a copiilor adoptabili în rândul celor aflați la asistent maternal și o pondere extrem de mică (sub 1,5%) la copiii instituționalizați și cei aflați în plasament la rude și tatori (0,15%).

Dacă, în cazul plasamentului la rude, ar putea fi o explicație, respectiv încercarea de a menține copilul cât mai mult timp lângă familia extinsă, ponderea extrem de mică de copii adoptabili din rândul copiilor instituționalizați (1,5%) denotă o practică a managerilor de caz, de obicei subordonați instituției sau organizației care deține centrul rezidențial, de a menține copiii în sistem cu statut de neadoptabil. O explicație probabilă este dorința centrelor rezidențiale de a evita adopția copiilor și, implicit, plecarea acestora din centre.

	Asistent maternal profesionist	Familie/persoană de plasament	Rude, tutori	Instituționalizați	Total
Nr. de copii plasați	18775	4816	14199	19236	57026
Din care adoptabili	2710	251	22	290	3273
Grad de adoptabilitate	14.43%	5.21%	0.15%	1.51%	5.74%

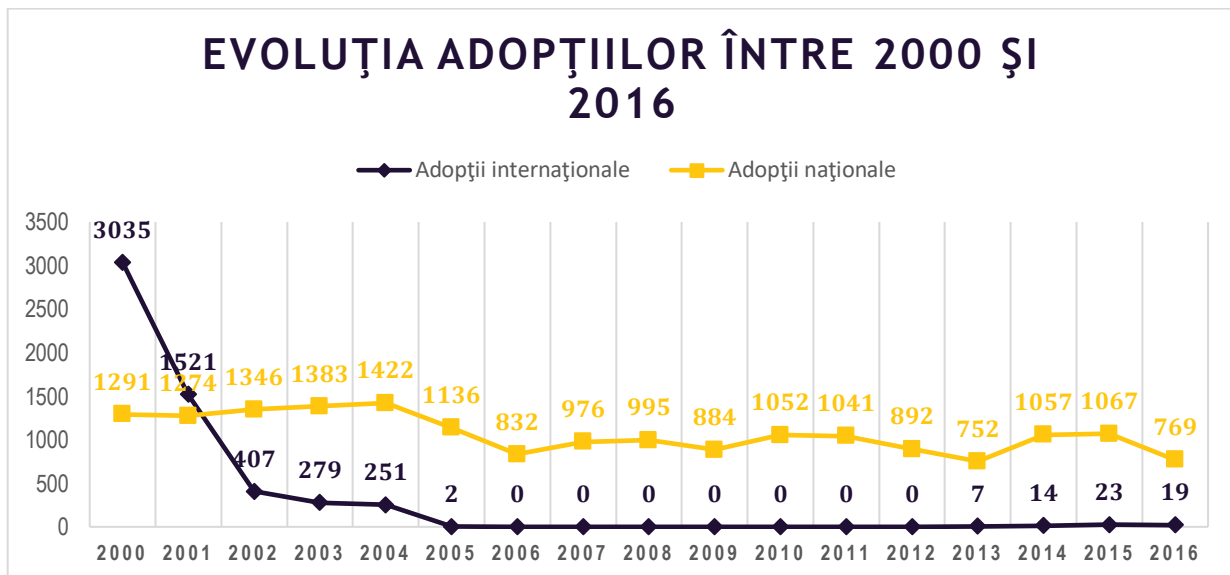
Rezultatele studiilor realizate de [Bucharest Early Intervention Project](#) arată că, pe lângă un IQ mult redus, copiii instituționalizați prezintă o gamă variată de tulburări sociale și emoționale, precum și modificări în dezvoltarea cerebrală. Comparativ, în ceea ce-i privește pe copiii ajunși în familii, cu cât aceștia au fost plasați mai devreme, cu atât mai bine s-au recuperat. Prin urmare, nedeclararea adoptabilității și menținerea copiilor într-un mediu instituționalizat în situația în care aceștia ar putea beneficia de o familie, ar putea fi considerate rele tratamente aplicate minorilor aflați în sistemul de protecție.

În actuala formă a proiectului de lege inițiat de Guvern sunt stipulate sancțiuni referitoare la aceste practici pe persoană fizică.

Capitolul IV - Ce presupune extinderea adopțiilor internaționale

Adopția internațională - o șansă reală pentru copiii greu adoptabili

- # Putem asigura o șansă la viață, la familie și la ocrotire copiilor care se află momentan în sistemul de protecție din România, care sunt declarați greu adoptabili și pentru care nu a reușit adopția la nivel național.
- # Din păcate, sunt numeroase cazurile în care copii cu sindromul Down, sindromul Tetra-Amelia (lipsa membrilor) sau cu alte tipuri de dizabilitate nu au șansa de a fi adoptați intern.
- # Prin urmare, aceștia sunt condamnați la petrecerea copilăriei în centre pentru copii cu handicap sever, de cele mai multe ori, până la deces.

Ce înseamnă copil cu profil greu adoptabil

Un copil este declarat greu adoptabil atunci când:

- # Nu s-a identificat o familie din România potrivită pentru adopția lui;
- # S-a identificat o familie, dar aceasta a renunțat la adopție;
- # Are frați nedespărțiți și pot fi adoptați doar împreună în grupuri de 2,3 șamd;
- # Are anumite particularități de sănătate;
- # Are o vârstă mai mare;
- # Are trăsături evidente ale unei anumite etnii;
- # Are o nevoie crescută de stimulare;

Art. 2, Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, „Interesul superior al copilului se circumscrie dreptului copilului la o dezvoltare fizică și morală normală, la echilibru socioafectiv și la viața de familie.”

Modificarea propusă asigură o șansă în plus, pentru acești copii, de a crește și a se dezvolta armonios, în cadrul unei familii, fie ea și din afara României. Cetățenii români continuă să adopte cu prioritate, adopția internațională fiind doar o soluție secundară în ceea ce privește identificarea unei familii pentru copiii greu adoptabili.

Contextul legislativ actual

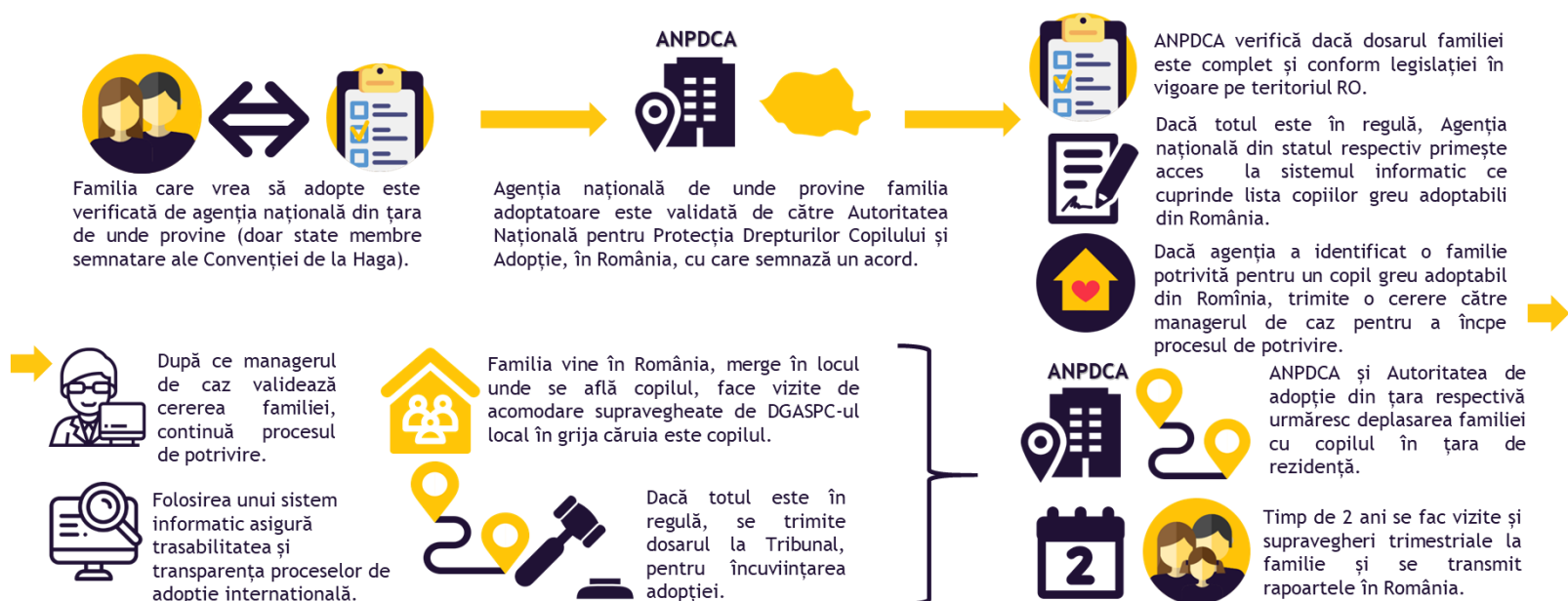
Înca din 2013, adopția copiilor români de către persoane cu reședința în afara statului român se poate face doar cu anumite condiții stricte, care limitează accesul familiilor adoptatoare din străinătate la listele cu copii adoptabili din România. Aceste condiții sunt:

- # adoptatorul sau unul dintre soții familiei adoptatoare este rudă până la gradul al patrulea inclusiv cu copilul pentru care a fost încuviințată deschiderea procedurii adopției interne;
- # adoptatorul sau unul dintre soții familiei adoptatoare este și cetățean român;
- # adoptatorul este soț al părintelui firesc al copilului a cărui adopție se solicită.

Cum ar putea funcționa acest sistem?

Introducerea literei d) în cadrul aliniatului (1), art. 60 al legii nr.273/2004 privind procedura adopției va da acces acestor grupuri de părinți la adopția copiilor aflați pe listele de copii greu adoptabili, în condiții care sunt reglementate și monitorizate de autoritățile statului, conform Convenției de la Haga.

Astfel, toate adopțiile internaționale vor fi supuse unor mecanisme de reglementare evaluare și monitorizare care vor avea ca scop asigurarea că procesul de adopție este îndeplinit corect, fără a fi comise abuzuri.

Procedură dezvoltată pe baza practicii și soluțiilor IT deja existente și functionale în colaborare cu ANPDCA

- # Autoritatea centrală română în materia adopției internaționale este Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA). ANPDCA face vizibilă lista copiilor greu-adoptabili și pentru organismele agreeate de aceasta de pe teritoriul altor țări, printr-un sistem informațional care asigură transparența și trasabilitatea (sistem deja folosit de DGASPCA-urile din toată țara).
- # Identificarea unei familii potrivite pentru un copil greu-adoptabil din România (1%-3% din totalul copiilor din sistemul de protecție din România) se realizează de către organismul agreeat de ANPDCA din țara respectivă. Acest organism face o cerere către managerul de caz pentru a începe procesul de potrivire. Acestea au acces doar la lista copiilor declarați disponibili pentru ADOPTIE INTERNAȚIONALĂ din România. Condițiile prin care un copil devine adoptabil internațional se stabilesc prin lege și norme de aplicare. DGASPCA-urile locale facilitează vizitele.
- # Părinții/familia care își doresc să adopte un copil sunt verificați de către autoritatea centrală a statului în care își au reședința. Aceasta va întocmi raportul de adoptabilitate, pe care îl va trimite autorităților centrale naționale din România. Comunicarea exclusiv între autoritățile centrale ale celor două state reduce semnificativ riscul unor abuzuri precum traficul de persoane, răpiri etc.
- # Folosirea unui sistem informatic la care pot avea acces și organismele agreeate de ANPDCA din alte țări asigură un proces transparent și trasabil.
- # Întregul proces de adopție, inclusiv deplasarea copilului între cele două state - cel în care își are reședința și cel în care se află familia adoptivă - este supravegheată de cele două autorități centrale.
- # ANPDCA ia în evidență doar cererile acelor familii care acceptă realizarea rapoartelor de monitorizare postadopție și nu va colabora cu acele persoane care refuză monitorizarea postadopție a copilului.
- # Monitorizarea postadopție a copiilor adoptați internațional din România are, la momentul de față, o durată de cel puțin doi ani, fiind solicitată trimestrial, rapoarte de monitorizare (Practică deja aplicată și testată pentru adopțiile internaționale ale cetățenilor români din străinătate).
- # Întocmirea rapoartelor poate fi făcută doar de organismele autorizate de ANPDCA sau de serviciile sociale din statul de primire/alte organisme private competente din statul de primire. Statul român beneficiază, astfel, de instrumente de monitorizare a adopției în țara gazdă.
- # Organizațiile neguvernamentale nu sunt implicate în niciun pas din procesul de adopție internațională. Implementarea și controlul acestui proces sunt centralizate și doar sub ordinea ANPDCA.

Procedura de monitorizare post-adoptie

Procedura de monitorizare internațională post-adoptie este deja implementată pentru adopțiile internaționale la cetățeni români din diaspora încă din 2013 și va fi la fel de riguroasă și în cazul adopțiilor către alți cetățeni. Mai jos un extras al procedurii și modelul de raport de monitorizare:

- # Monitorizarea postadoptie a copiilor adoptați internațional din România are o durată de cel puțin 2 ani, fiind solicitate trimestrial rapoarte de monitorizare (follow-up reports), însoțite de fotografii ale copilului la momentul efectuării monitorizării trimestriale.
- # ANPDCA va lua în evidență doar cererile acelor familii care acceptă realizarea rapoartelor de monitorizare postadoptie și nu va colabora cu acele persoane care refuză monitorizarea postadoptie a copilului.
- # Rapoartele de monitorizare postadoptie trebuie să cuprindă toate informațiile menționate în modelul Raportului cu privire la evoluția relațiilor dintre copil și adoptator/familia adoptatoare. Rapoartele se transmit la ANPDCA în original și însoțite de traducerea autorizată în limba română.

Anexa 1 - Model de Raport

Anexa 2 - Procedură legală adopții internaționale

Anexa 3 - Evoluția copiilor adoptați internațional

Capitolul V - Convenția de la Haga - exemple bună practică alte țări

- # Adopția internațională poate prezenta avantajul de a oferi o familie permanentă copilului pentru care nu poate fi găsită o familie potrivită în statul său de origine;
- # Asigură recunoașterea în statele contractante a adopțiilor realizate potrivit convenției;
- # Fiecare stat contractant desemnează o autoritate centrală însărcinată să aducă la îndeplinire obligațiile ce-i sunt impuse prin convenție.
- # Persoanele cu reședința obișnuită într-un stat contractant, care doresc să adopte un copil a cărui reședință obișnuită este situată în alt stat contractant, **urmează să se adreseze autorității centrale a statului în care își au reședința obișnuită.**
- # Dacă **autoritatea centrală a statului primitor** consideră că reclamantii **sunt calificați și apți să adopte, întocmește un raport** cuprinzând informații cu privire la identitatea lor, capacitatea legală și aptitudinea lor de a adopta, situația lor personală, familială și medicală, mediul social, motivele care îi determină, aptitudinea de a-și asuma o adopție internațională, precum și cu privire la copiii pe care ar fi apți să-i ia în sarcina lor.
- # **Ea transmite raportul autorității centrale a statului de origine.**
- # Autoritățile centrale se informează reciproc asupra procedurii de adopție și a măsurilor luate pentru a fi dusă până la capăt, precum și asupra desfășurării perioadei probatorii, când aceasta este cerută.
- # **Dacă autoritatea centrală a statului de origine consideră că copilul este adoptabil:**
 - o ea întocmește un raport cuprinzând informații asupra copilului privind identitatea, adoptabilitatea, mediul său social, evoluția personală și familială, trecutul său medical și al familiei sale, precum și cu privire la necesitățile sale speciale;
 - o ține seama, în modul cuvenit, de condițiile de educație a copilului, precum și de originea sa etnică, religioasă și culturală;
 - o se asigură că consimțămintele la adopție au fost obținute;
 - o constată, în special pe baza rapoartelor privind copilul și pe viitorii părinți adoptivi, că plasarea avută în vedere este în interesul superior al copilului.
- # **Ea transmite autorității centrale a statului primitor raportul său asupra copilului, dovada consimțămintelor cerute și motivarea avizului său privitor la plasare, acordând atenție să nu se dezvăluie identitatea mamei și a tatălui, dacă în statul de origine această identitate nu poate fi divulgată.**
- # În statele contractante pot funcționa organisme agreeate ale altor state, dacă acest lucru a fost autorizat de statele în discuție.¹

¹ Un organism agreeat într-un stat contractant nu va putea acționa într-un alt stat contractat decât dacă autoritățile competente ale celor două state l-au autorizat.

Nr. crt	Membri HCCH	Stat parte ² la Convenția 1993-adopte internațională	Stat de origine	Stat primitor	Observații ³
1.	Statele Unite ale Americii	DA	DA	DA	2017- 4714 adopții internaționale ca stat primitor și 83 adopții internaționale ca stat de origine
2.	Portugalia	DA	DA	DA	2009- 8 adopții internaționale ca stat primitor și 1 adopție internațională ca stat de origine
3.	China	DA	DA	DA	2013- 2 adopții internaționale ca stat primitor și 18 adopții internaționale ca stat de origine
4.	Bulgaria	DA	DA	NU	2017-306 adopții internaționale
5.	Ungaria	DA	DA	NU	2009- 122 adopții internaționale
6.	Letonia	DA	DA	NU	2016- 116 adopții internaționale
7.	Lituania	DA	DA	NU	2013- 80 adopții internaționale
8.	Republica cehă	DA	DA	NU	2013- 54 adopții internaționale
9.	Slovacia	DA	DA	NU	2014- 4 adopții internaționale
10.	Polonia	DA	DA	NU	2004- 387 adopții internaționale
11.	România	DA	DA	NU	2016- 19 adopții internaționale
12.	Republica Moldova	DA	DA	NU	2004- 49 adopții internaționale
13.	Serbia	DA	DA	NU	2014- 21 adopții internaționale
14.	Africa de Sud	DA	DA	NU	2003- 25 adopții internaționale
15.	Albania	DA	DA	NU	2009- 37 adopții internaționale
16.	Armenia	DA	DA	NU	2015- 56 adopții internaționale
17.	Burkina Faso	DA	DA	NU	2013- 74 adopții internaționale
18.	Chille	DA	DA	NU	2017- 41 adopții internaționale
19.	Ecuador	DA	DA	NU	2004- 23 adopții internaționale
20.	Georgia	DA	DA	NU	2014- 5 adopții internaționale
21.	India	DA	DA	NU	2014- 366 adopții internaționale
22.	Mexic	DA	DA	NU	2014- 31 adopții internaționale

² prin expresia "parte", se înțelege statul care a consimțit să se lege prin tratat/ convenție și față de care tratatul/convenția a intrat în vigoare;

³ Sursa- Statistici HCCH : <https://www.hcch.net/fr/instruments/conventions/publications1/?dtid=32&cid=69>

23.	Peru	DA	DA	NU	2017- 71 adopții internaționale
24.	Sri Lanka	DA	DA	NU	2008- 69 adopții internaționale
25.	Venezuela	DA	DA	NU	2009- 4 adopții internaționale
26.	Vietnam	DA	DA	NU	2014- 484 adopții internaționale
27.	Germania	DA	NU	DA	2017- 93 adopții internaționale
28.	Belgia	DA	NU	DA	2016- 85 adopții internaționale
29.	Austria	DA	NU	DA	2014- 5 adopții internaționale
30.	Cipru	DA	NU	DA	2009- 12 adopții internaționale
31.	Danemarca	DA	NU	DA	2013- 174 adopții internaționale
32.	Spania	DA	NU	DA	2013- 1191 adopții internaționale
33.	Finlanda	DA	NU	DA	2009- 187 adopții internaționale
34.	Franța	DA	NU	DA	2013- 1343 adopții internaționale
35.	Islanda	DA	NU	DA	2009- 17 adopții internaționale
36.	Italia	DA	NU	DA	2015- 2216 adopții internaționale
37.	Luxembourg	DA	NU	DA	2014- 15 adopții internaționale
38.	Andora	DA	NU	DA	2016- 2 adopții din Filipine
39.	Malta	DA	NU	DA	2017- 45 adopții internaționale
40.	Australia	DA	NU	DA	2013- 339 adopții internaționale
41.	Canada	DA	NU	DA	2016- 790 adopții internaționale
42.	Monaco	DA	NU	DA	2017- 1 adopție internațională
43.	Norvegia	DA	NU	DA	2016- 128 adopții internaționale
44.	Noua-Zeelandă	DA	NU	DA	2017- 51 adopții internaționale
45.	Panama	DA	NU	DA	2007-2010- 43 adopții internaționale
46.	Țările de Jos	DA	NU	DA	2017- 210 adopții internaționale
47.	Regatul Unit	DA	NU	DA	2009- 2 adopții internaționale
48.	Slovenia	DA	NU	DA	2014- 14 adopții internaționale
49.	Elveția	DA	NU	DA	2014- 333 adopții internaționale
50.	Azerbaijan	DA			
51.	Belarus	DA			
52.	Brazilia	DA			
53.	Costa Rica	DA			

54.	Croația	DA			
55.	Estonia	DA			
56.	Macedonia	DA			
57.	Grecia	DA			
58.	Irlanda	DA			
59.	Israel	DA			
60.	Kazakhstan	DA			
61.	Mauritius	DA			
62.	Munte negru	DA			
63.	Paraguay	DA			
64.	Filipine	DA			
65.	Suedia	DA			
66.	Turcia	DA			
67.	Uruguay	DA			
68.	Zambia	DA			
69.	Argentina	NU			
70.	Bosnia-Herțegovina	NU			
71.	Egipt	NU			
72.	Japonia	NU			
73.	Maroc	NU			
74.	Singapore	NU			
75.	Suriname	NU			
76.	Tunisia	NU			
77.	Ucraina	NU			
78.	Uniunea Europeană	NU			
79.	Corea	NU, dar a semnat			
80.	Rusia	NU, dar a semnat			
81.	Arabia Saudită	-			
82.	Iordania	-			

83.	Malaesia	-			
-----	----------	---	--	--	--

Sursa : <https://www.hcch.net/fr/states/hcch-members>

TOP 6 țări primitoare : SUA, ITALIA, FRANȚA, SPANIA, CANADA, ELVEȚIA.

Procedură adopție internațională alte țări

Persoana cu reședința obișnuită într-un stat contractant al Convenției de la Haga, se adresează autorităților centrale⁴ ale statului respectiv și constituie un dosar de candidatură la adopție.

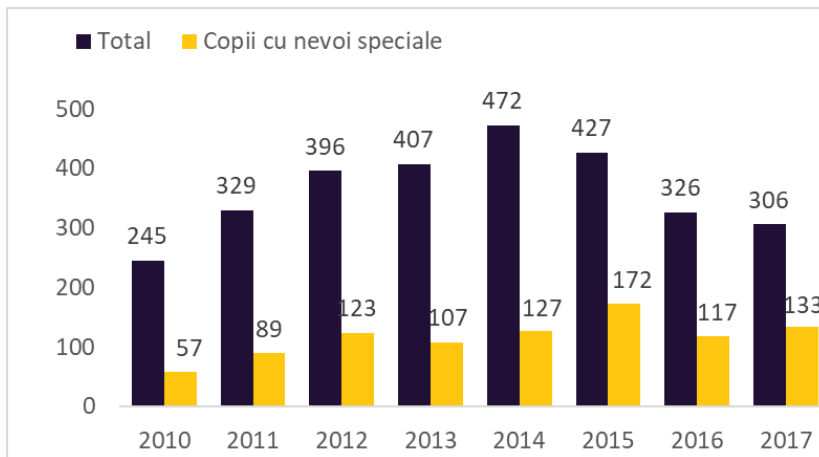
Bulgaria

- Pot adopta doar persoanele ce nu au fost decăzute din drepturile parentale; diferență de minim 15 ani între adoptator și adoptat.
- Sunt eligibili pentru adopția internațională copiii cu vârsta între 1 și 18 ani, după cum urmează: copiii fără filiație cunoscută; copiii ce se află în sistemul de protecție, pentru care părinții sau tutorele au consimțit la adopție; copiii care au fost instituționalizați în urma unei hotărâri judecătorești și care nu au fost căutați de părinți în termen de 6 luni; copiii mai mari sau cu nevoi speciale au prioritate. Frații din sistem nu pot fi separați, cu excepția cazului în care nu pot fi dați spre adopție împreună. Au prioritate la adopție cetățenii bulgari. Dacă în termen de 6 luni de la înscrierea copilului în Registrul Național pentru adopții, niciun cetățean bulgar nu a fost identificat pentru copil sau dacă acel copil a fost refuzat de 3 familii bulgare, acesta devine vizibil pentru adoptatorii străini. Copilul rămâne în continuare vizibil și pentru cetățenii bulgari, deci oricând poate avea loc o adopție națională sau internațională.
- Dacă unul din membrii familiei adoptatoare este în vârstă de 45 de ani și peste, candidatura nu este luată în considerare decât dacă privește un copil cu vârsta de cel puțin 7 ani.
- Dosarele întocmite în vederea unei adopții internaționale sunt transmise Autorității centrale bulgare de un organism autorizat. Adopția individuală este interzisă în Bulgaria.
- Decizia de adopție creează o legătură de filiație între copil și familia adoptivă și rupe definitiv și irevocabil legătura de filiație cu familia biologică.
- Dosarele candidaților sunt analizate în ordinea cronologică a depunerii. Alegerea unei familii se face în funcție de profilul copilului, prin vot. Consiliul Adopțiilor Internaționale se reunește o dată pe săptămână și evaluează 10-20 de dosare. Dacă avizul este favorabil, candidatul este informat cu privire la propunerea făcută de Consiliu și este invitat să se deplaseze în Bulgaria pentru a întâlni copilul => perioadă de potrivire de 5 zile. Tribunalul din Sofia fixează data procesului la care adoptatorii nu sunt

⁴ Fiecare stat contractant desemnează o autoritate centrală însărcinată să aducă la îndeplinire obligațiile ce-i sunt impuse prin convenție.

obligați să fie prezenți, pot fi reprezentați prin avocat. Hotărârea devine definitivă în 14 zile de la pronunțare.

- Copiii adoptați sunt monitorizați postadoptiv timp de 2 ani, fiind depus un raport la fiecare 6 luni. Părinții vor trimite Ministerului Justiției din Bulgaria, prin intermediul organismului agreat, cele 4 rapoarte cu privire la integrarea copilului în familie, rapoarte ce vor conține și poze.

- 3 540 - total copii adoptați din Bulgaria în intervalul 2004-2016. În 2012 și 2016, Bulgaria a fost pe locul 10 la numărul de copii adoptați internațional. În 2015, a fost pe locul 7.

• Bulgaria
situația adopțiilor internaționale
2010 - 2017

• Sursa: www.hcch.net

Ungaria

- Diferența de vârstă între adoptator și adoptat : 16-45 ani.
- Pot fi adoptați copii cu vârsta peste 7 ani. Frații nu sunt separați decât în mod excepțional. Sunt propuși spre adopție internațională mai mulți băieți decât fete.
- Adopția individuală este interzisă.
- Efectele deciziei de adopție: ruperea legăturilor familiale între copil și familia de origine; crearea unei legături de familie între copil și familia adoptivă; posibilitatea revocării deciziei.
- Odată dosarul transmis Departamentului pentru Protecția Copilului maghiar, familiile/ persoanele sunt înscrise pe lista candidaților la adopții internaționale. Autoritatea centrală maghiară propune un copil familiei și transmite dosarul organismului agreat. Dacă familia decide să accepte propunerea, aceasta trebuie să informeze Departamentul pentru Protecția Copilului, în scris, în maghiară, prin curier și într-un termen de 30 zile. În caz de refuz, tot în termen de 30 zile trebuie informată Autoritatea maghiară. În caz de refuz justificat, se poate face o a doua propunere, altfel dosarul de candidatură este returnat.
- În cazul acceptării propunerii, familia informează autoritatea maghiară cu privire la data la care va ajunge în Ungaria. După prima săptămână de contact, copilul va fi plasat în familie pentru o 1 lună. În acest timp, adoptatorii trebuie să locuiască în Ungaria. La sfârșitul perioadei de plasament, Oficiul municipal pentru tutelă va pronunța o decizie definitivă de adopție și va face demersurile pentru furnizarea unui nou certificat de naștere, a pașaportului și a autorizației de a părăsi de pe teritoriul Ungariei.
- Tot procesul implică un sejur în Ungaria, de cel puțin 6 săptămâni.

- S-a constatat un termen mediu de 2 ani între transmiterea dosarului autorităților maghiare și primirea unei propuneri de adopție.
- Monitorizare post-adopție: rapoarte, traduse în maghiară (costurile de traducere și trimitere sunt suportate de familia adoptivă), ce vor fi transmise autorităților maghiare, prima dată la 2 luni de la decizia de adopție și apoi la 1 an.

Albania

- Copiii propuși spre adopție internațională au, în general, vârsta peste 8 ani sau mai au frați în sistem;
- Adoptatorii trebuie să fie cu cel puțin 18 ani mai mari decât adoptatul;
- Categoriile de copii eligibile pentru adopția internațională: copii care nu și-a găsit o familie în Albania și care se află pe listele Comitetului Albanez pentru Adopții de 6 luni, copii fără filiație cunoscută, copii orfani, copii declarați juridic abandonați sau copii pentru care părinții sau reprezentanții legali au consimțit la adopție. Părinții biologici pot să-și retragă consimțământul până la pronunțarea deciziei de adopție. Doar minorii pot fi adoptați. Copiii declarați abandonați de Tribunalul de Primă Instanță nu pot fi adoptați de ascendenți, nici de frate sau soră.
- În aplicarea Convenției de la Haga, dosarele în vederea adopției sunt transmise de un organism agreat al statului primitor. Nici o cerere depusă direct la instituțiile locale albaneze (orfelinate, creșe, autoritate centrală) nu este luată în considerare întrucât adopția individuală nu este permisă în Albania.
- După studierea dosarului, Comitetul Albanez pentru Adopții propune un copil spre adopție, prin intermediul organismului agreat. În caz de acord al părinților adoptivi, organismul ce reprezintă statul primitor informează Comitetul Albanez. Acesta din urmă transmite Tribunalului de primă instanță de la domiciliul copilului, dosarul candidaților și dosarul copilului, consimțământul în scris la adopție al reprezentantului legal al copilului și documentul conform căruia copilul nu a putut fi adoptat în Albania în termen de 6 luni de la înscrierea acestuia pe listele Comitetului.
- Dacă doresc, familiile pot obține din partea Comitetului o atestare/ scrisoare de acceptare a candidaturii lor, prin intermediul căreia vor putea întâlni copilul.
- Tribunalul pronunță decizia în prezența celor doi părinți adoptivi. Drept de apel 15 zile. Tribunalul poate cere, înainte de a lua o decizie definitivă, o perioadă de potrivire practică în Albania. Copilul nu merge în familia adoptivă decât după ce decizia a rămas definitivă.
- Autoritatea Centrală albaneză în materie de adopție internațională eliberează un certificat de conformitate (de ex în Franța este nevoie de acest certificat pentru ca decizia de adopție să fie transcrisă).
- Adopția pronunțată în Albania are efectele următoare: creează o legătură de filiație între copil și familia adoptivă; se rupe legătura de filiație între copil și familia biologică; decizia este irevocabilă.
- Monitorizare post-adopție timp de 2 ani, rapoarte fiind transmise la fiecare 6 luni.

Armenia

- Diferența de vârstă între adoptator și adoptat: minim 18 ani, maxim 50 (cu excepția cazului în care are loc adoptarea copilului partenerului).
 - Copiii cu vârsta între 3 luni și 18 ani pot fi dați spre adopție. Un copil armenian poate fi adoptat de cetățeni străini dacă: nu este cunoscută filiația; este orfan; este declarat juridic abandonat; părinții sau reprezentanții legali au consimțit la adopție; dacă părinții au fost decăzuți din drepturile parentale; dacă este înscris în baza de date a copiilor adoptabili de mai mult de 3 luni.
 - Adopția internațională individuală este interzisă; aceasta poate avea loc doar prin intermediul autorităților centrale autorizate.
 - Candidații întocmesc un dosar și îl transmit organismului ce reprezintă statul primitor, agreat. Dosarul este transmis Comisiei republicane pentru adopții. În 30 de zile de la obținerea acordului pentru adopție, sunt contactate serviciile sociale locale și orfelinatele, se alege un copil eligibil pentru adopția internațională. În termen de 6 până la 12 luni, se cere Comisiei autorizația pentru adoptarea copilului respectiv. Odată primită autorizația, se depune dosarul la tribunalul din Erevan și are loc procesul. După primirea deciziei, drept de apel timp de 30 de zile. Ultima etapă: constituirea și depunerea dosarului pentru obținerea vizei pentru copil. În tot acest parcurs nu este nevoie de un avocat, dar mai multe deplasări în Armenia sunt necesare, de la 1 la 3 luni.
 - Efectele adopției în Armenia: ruperea legăturilor de filiație între copil și familia sa de origine, dar există posibilitatea menținerii comunicării în anumite cazuri, la hotărârea judecătorului; crearea unei legături de filiație între copil și familia adoptivă; posibilitatea revocării deciziei pentru motive grave.
 - După adopție, un raport de monitorizare trebuie trimis de către familie, timp de 5 ani (care conține și poze cu copilul în sânul familiei).
-

Raport realizat cu sprijinul:

OANA BÎZGAN
Deputată independentă